

Aftursvar til Árna Joensen í Klaksvík

Árni Joensen í Klaksvík setti mær við brævi dagfest 12. november 1993 nakrar spurningar viðvíkjandi tí føroyska sjúkrahúsvirkinum og kanska serliga Landssjúkrahúsinum.

Hetta bræv var eisini sent bløðunum, og tessvegna er tað rimiligt, at svar mitt eisini verður sent bløðunum.

Fyrstu trýggir spurningarnir vóru um sergreinirnar á Landssjúkrahúsinum, hvussu nógvir serlæknar eru knýttir til hvørja, og hvussu nógvir sjúklingar í miðal, yvir eitt 3 ára skeið, teir hava viðgjørt.

Innanfyri kirurgi eru 7 serlæknar settir á Landssjúkrahúsinum, teir hava avgreitt 3.746 innleggingar og havt 4.792 ambulantar viðgerðir.

Innanfyri medisín eru settir 6 serlæknar á Landssjúkrahúsinum, teir hava avgreitt 2.428 innleggingar og 3.806 ambulantar viðgerðir.

Á oyra-næsu-háls deildini er 1 serlæknir, og hevur hann avgreitt 536 innlegg-

ingar og havt 924 ambulantar viðgerðir.

Innan eyngnasjúkur er settur ein 1 serlæknir, ið hevur avgreitt 189 innleggingar og umleið 1400 ambulantar viðgerðir.

Innanfyri psykiatríina eru settir 3 yvirlæknar, og teir hava avgreitt 287 innleggingar og 3.478 ambulantar viðgerðir.

Hjálparøkini eru t.d. narkosulæknar, har teir eru 3, sum hava givið 2.595 doyvingar og teir 4 röntgenlæknarnir, sum hava havt 13.654 röntgenviðgerðir.

Síðani varð eg spurður, um vit kunnu spara pening við at niðurlagt onkra av hesum sergreinum og í staðin sent sjúklingarnar til t.d. Ríkissjúkrahúsið.

Fyrst skal upplýst, at við somu fortreytum er ein viðgerð á Ríkissjúkrahúsinum ikki biligari enn ein viðgerð á Landssjúkrahúsinum. Harumframt koma so útreiðslur til ferðing og uppihald í Danmark. Tað er í prinsippinum sostatt dyrari at lata sjúklingar viðger-

ast í Danmark, enn um tað er møgulegt, í Føroyum. Dentur eigur at leggjast á, at tey starvsfólk, ið viðgera sjúklingar í Danmark, gjalda skatt til danska samfelagið og ikki sum starvsfólkini á Landssjúkrahúsinum til føroyska samfelagið. Sjálvandi kundu vit spart, um vit avgera ikki at veita íbúgvunum í Føroyum hesa viðgerð. Tað hevði neyvan verið ein gongd leið.

M.a. henda spurningin um sergreinir varð ráðgevingarbolurkurin biðin um at viðgera, og tískil kann vístast til »Frágreiðingina um føroyska heilsuverkið«. Her verður t.d. dentur lagdur á tað neyðuga f, at læknar o.o. skulu hava ávíst tal av viðgerðum fyri at halda neyðugu venjingina við líka.

At enda varð spurt, um tað ikki var rætt, at um smáu sjúkrahúsinu ikki hava ein yvirlæknar, so er tað trupult ella ógjørligt at fáa hjálparlæknar. Somuleiðis um sjúkrahúsið ikki hevur eina

sergrein, so er tað eins ómøgulegt at fáa ein yvirlæknar.

Tað er rætt, at tað er tørført at fáa hjálparlæknar, um ongín yvirlæknir er á sjúkrahúsinum. Av tí at eitt hjálparlæknastarv er eitt útbúgvingarstarv, er tað tí neyðugt, at yvirlæknir er, har sum hjálparlæknir er settur í starv. Men hetta er ikki nóg mikið. Sjúkrahúsið/deildin eigur at vera góðkend av Heilsustýrinum sum útbúgvingarstað, áðrenn tað kann takast við í útbúgvingini hjá hjálparlæknunum. Tað er tó ikki rætt, at tað skuldi verið ógjørligt at fáa sjúkrahúslæknar, um so er, at yvirlæknir ikki er á staðnum. Tað er heldur ikki rætt, at ein sergrein í sjálvum sær er avgerandi fyri, um møguleiki

er fyri at fáa yvirlæknar ella ikki. Men tað ger tað uttan iva lættari, sjálvt um onnur viðurskipti ávirka áhugan at søkja eitt starv.

Vónandi eru spurningar tínir nøktandi svaraðir. Tú

verður biðin um at bera yvir við, at tað tíverri gekk so drúgv tíð, áðrenn svarið kom.

Jóannes Eidesgaard,
landsstýrismaður

Føroya Symfoniorkestur

Føroya Symfoniorkestur nýárskonsert

við tónleiki av Offenbach, Bizet, Verdi, Rodgers o.ø. Solistar John Gear og Ólavur Olsen, trompet, og Eystankórið av Skálafjørðinum luttekur.

Føroya Symfoniorkestur hevur, nú 10 ár eru farin aftur um bak, ætlanir um at økja sítt virksemi, so tað umframt tær tær árligu symfonikonserternar fer at hava eina nýárskonsert við »luttum hugnatónleiki«, styttri verkum og so helst eina konsert av líkandi slag tilfylla á sumri.

Skjótir verður settur á nú sunnudagin kl. 16.00 í Norðurlandahúsinum. Av verkum kunnu nevast ouverturan til »Orpheus í undirverðini«, til Carmen av Bizet og til La Taviata av Verdi. John Gear, venjari

hjá Havnar Hornorkestri, trompetleikari, og tann ungi og gávuríki havnardrøngur Ólavur Olsen fara at framføra eina konsert fyri tær trompetir av enska tónaskaldinum Horowitz. Konsertin nevnt Concertino Classico og er skrivað í 1985. Hon er skrivað til áminningar um teir trýggjar mætu barokkomponistar Bach, Händel og Scarlatti. Í 1985 vóru 300 ár síðani hesir vórðu bornir í heim.

Eisini verða á skránni tvey brot úr kendum musicals. Eystankórið úr Runavík fer at framføra saman við orkestrinum »Hymn to Freedom« av Oscar Pettersen og »Climb ev'ry Mountain« úr »Sound of Music« av Richard Rodgers.

Konsertin verður sunnudagin 16. jan. kl. 16.00 í Norðurlandahúsinum.

Lesarabrøv

Viðmerking til grein um flakavirkið í Leirvík

Tá ið Sosialurin hevur grein um flakavirkið í blaðnum tann 6. jan. 94, og brúkar meg sum tildakeldu, vil eg hervið koma við eini viðmerking.

Tá ið tit ringtu til mín, vistu tit at fiskakassar og maskinur vóru tikin út av virkinum. Hvør

so tildakeldan var veit eg ikki.

Men tá ið tit ringdu, valdi eg at minna á at móðurfelagið, við nógvum stongdum virkjum, er ein av gávum frá javnaðarflokkinum til føroyingar. Og garanturin fyri at virkini

skuldu haldast viðlíka og standa klár til at starta upp aftur var javnaðarflokkin við Arabo á odda. Tey lyftini vórðu givin meira enn eina ferð.

Tí skilji eg ikki at Sosialurin brúkar hetta evnið, ferð eftir ferð, til hálfar ósingarsøgur,

uttan at stíla tær til javnaðarflokkin ogongan annan.

Vinarliga

Ingvar Joensen
520 Leirvík

Tá hævundar og blaðfólk ikki hugsa seg um

Tað, sum danskir journalistar gingu lættliga um, fyri at selja væl, hava danskir og enná føroyskir »hævundar« gloypt uttan at hugsa um, hvat teir geva eftirtíðini.

Heitið »Klaksvíks- ella Klaksvíksstriðið« er heilt burturvíð. – Talan var um eitt »sjúkrahús- ella lækna-

skiftini á Klaksvíkar Sjúkrahúsi.

Hetta striðið gjørdist so mikil álvassamt, at Føroyar og ikki minst Klaksvíkin gjørdust kend úti í Europa og enná í fjølmóðlum uttan fyri Europa.

Lækna- og ikki Klaksvíksstriðið í Klaksvík hevur hetta ongan- »ið itíð annað enn »læknastríðið«, og tá varnir og gjøllgir søguskrivarar hava nevnt hetta, hava teir allir kallað hetta »læknastríðið« í Klaksvík. Sum rætt er.

Eisini um vit hyggja at Føroya Sögu av P. M. Rasmussen og Hanus A. Samuelsen, kalla teir hetta »læknastríðið í Klaksvík«.

Í hesum árum gjørdur serliga danskir journalistar um seg og bendu heitið yvir á »Klaks-

víks-stríðið«. Utan iva fyri at lættari skuldi verða at staðfesta eina geografiska hugmynd.

At fólk, sum lættliga ynskja at selja sín journalistiska bók-skap, ikki fer varliga og gjølliga um veruleikan er eitt, men tá »søguskrivarar« sum t.d. Jógván Arge og danski »skribenturin« Frede Asgaard – uttan at samanlíka hesar – og aðrir, seingja søguliga heiti, tá er tíð at gera nakað við hetta.

M. Arnold og S. J. Lec hava sagt, at »journalistikur er litteratur skaptur í skundi«, meðan »hævundurin, sum ikki fer í dýpdina, flýtur omaná«. – Utan iva er hetta so.

Debesartøð á tremur við professurum og søgugranskarum

Tað hevur undrað meg, at t.d. Debesartøð, sum er á tremur við professurum og søgufør-

ingum – goldnir av fólksins pening – ikki hevur gjørt vart við hetta, eftir míni metan, stóra søguliga mistak.

Um so var, at hetta stríð var í hævudsstaðnum, har dr. Halvorsen virkaði, áðrenn hann varð sendur til Klaksvíkar, hevði hetta tá itíð »Havnar-stríðið«? – Eg hugsi neyvan.

Heitið á einum tilfllum stríði er »læknastríðið í Klaksvík«, sum var í fimtiárunum og ikki »Klaksvíks- ella Klaksvíkar-stríðið«.

Nú veit eg ikki um »mentanin« kann dragast til ábyrgd fyri nakað sum helst, men var hetta á øðrum øki, hevði tað helst verið.

At stríðið var neyðugt, er heilt annað mál.

Jógván við Keldu
býráðsformaður

Kunnngerð

Regluliga fundir býráðsins í 1994 verða hildnir hesar mikudagar kl. 17.30:

24. januar
23. februar
30. mars
27. apríl
25. mai
29. juni

7. september
5. oktober
2. november
5. desember

VÁGS BÝRÁÐ
11. januar 1994